

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000657

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-02-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: 111-с від 12.03.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радченко Семен Володимирович

2. Semen V. Radchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Політична філософія

Дата захисту: 21-02-2025

Спеціальність за освітою: Державна служба

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7411

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.41.11

Тема дисертації:

1. Соціально-політична дія як фактор гуманітарної безпеки
2. Socio-Political Action as a Factor of Humanitarian Security

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене розгляду феномену соціально-політичної дії в контексті сучасних уявлень про поняття гуманітарної безпеки. У дисертації розглядаються теоретико-методологічні, концептуальні, аксіологічні, політичні та безпекові виміри феномену соціально-політичної дії у кореляції з поняттям гуманітарної безпеки. Особлива увага приділяється ускладненню проблемного поля соціальної філософії, філософії політики, соціології, політології, соціальної психології та теорії масових комунікацій, пов'язаним з постанням віртуального виміру соціальної комунікації, переформатуванням фундаментальних механізмів суспільної свідомості, колективної уяви та громадської думки і способів їх функціонування в умовах системної кризи демократій та поширення культури канселінгу, кризи наукової експертизи, технологій маніпуляції масовою свідомістю як релевантних чинників формування концептуалізованих уявлень і формалізованого знання про фундаментальні категорії соціального. Використовуючи цивілізаційний, культурологічний, політологічний, прагматистський, аксіологічний підходи, а також теоретичні методи історико-культурного, феноменологічного, герменевтичного, дискурсивного та

компаративного аналізу, а також інші методи, аналізується феномен соціально-політичної дії та його концептуалізація у сучасному філософському дискурсі. Запропоновано авторське уявлення про соціально-політичну дію як важливий фактор гуманітарної безпеки, яке дозволяє розглянути це явище цілісно. Здійснений розгляд теоретичних, історико-культурних, соціально-праксеологічних підстав поняття соціально-політичної дії дозволяє стверджувати, що остання є наразі базовим форматом формування й реалізації людської ідентичності як форми самопозиціонування себе в соціальній реальності, а також в кореляції з уявленнями про індивідуальну та колективну безпеку є простором і засобом здійснення й усталення безпеки на рівні соціальної взаємодії між політичними та соціальними акторами, владою, політичними інститутами. Під цим кутом зору соціально-політична дія може бути розглянута як один з визначальних елементів соціально-політичної структури суспільства. Водночас соціально-політична дія може виступати як функціональна смислогенеративна модель культури, зокрема політичної, та обумовлювати політичну свідомість, уяву, міфологію, ідеологію. Проблематика безпеки за такого розгляду соціально-політичної дії може набувати не лише формальних структурно-функціональних ознак на рівні суспільства та держави, але й експлікувати екзистенційно-сміслові, світоглядні виміри соціальної взаємодії та комунікації. Унаслідок досліджень тенденцій розвитку концепцій соціальної та соціально-політичної дії в західній історико-філософській традиції можемо зробити висновок, що саме фокусування уваги філософської думки на проблемах соціальної взаємодії людей у більш широкому контексті їхньої діяльності питомо властиве соціально-філософській думці античності. Філософія античної класики не просто започатковує аналітику соціальної діяльності під кутом зору етичного знання як смисложиттєвого і закладає фундамент сучасного колективного Заходу як цитаделі демократії, але і формує інтенції соціальної та політичної думки, оперті на розуміння соціальної та політичної дії як атрибутивних для людини та іманентних людському світові. У процесі становлення історико-філософської традиції Заходу суттєвими етапами осмислення соціальної як соціальної та політичної активності стали етапи античної класики (насамперед платонівський діалогізм і метафізичний монографізм Аристотеля); патристики (ідеї Аврелія Августина); ренесансні та новочасові вчення з їх християнським персоналізмом (М. Кузанський, Б. Спіноза, Р. Декарт, Д. Лейбніц); німецької класичної філософії (І. Кант, Й. Фіхте, Ф. Шеллінг, Г. Гегель, Л. Феєрбах) з їх утилітаристською, трансценденталістською, панлогічною та іншими моделями пояснення соціального акту. Подальший розвиток філософсько-теоретичного осмислення концептуалізації соціальної та соціально-політичної дії характеризується фокусуванням на предметі дослідження вузькоспеціалізованих дискурсів соціології, психології, соціальної філософії. Класичним прикладом тут є розуміюча соціологія М. Вебера та пов'язана з нею загальна теорія дії Р. Зіммеля. До модерністських теорій відносимо функціоналістичну систематику дії Т. Парсонса, нормативно-інструментальний підхід до дії Ю. Габермаса, символічний інтеракціоналізм Дж. Міда, феноменологічну візію дії А. Шюца та її конструктивістську інтерпретацію П. Бергера, Т. Лукмана. До умовно постмодерних (постструктуралістських) візій теорії дії можемо віднести побудови Н. Лумана, З. Баумана, П. Бурдьє, мережево-акторну теорію, сучасні етнометодологію соціології, драматургічну соціологію, соціологічний реалізм та соціологічний номіналізм.

2. The dissertation research is dedicated to examining the phenomenon of socio-political action in the context of contemporary understandings of the concept of humanitarian security. The dissertation explores the theoretical-methodological, conceptual, axiological, political, and security dimensions of the socio-political action phenomenon in correlation with the concept of humanitarian security. Special attention is paid to the complications of the problematic field of social philosophy, philosophy of politics, sociology, political science, social psychology, and mass communication theory, connected with the emergence of the virtual dimension of social communication, reformatting of fundamental mechanisms of public consciousness, collective imagination, and public opinion, and the ways of their functioning under conditions of systemic crisis of democracies and the spread of cancellation culture, crisis of scientific expertise, technologies of mass consciousness manipulation as relevant factors in forming conceptualized representations and formalized knowledge about fundamental categories of the social. Using civilizational, culturological, political science, pragmatist, axiological approaches, as well as theoretical methods of historical-cultural, phenomenological, hermeneutic, discursive, and comparative

analysis, and other methods, the phenomenon of socio-political action and its conceptualization in contemporary philosophical discourse are analyzed. An original conception of socio-political action as an important factor of humanitarian security is proposed, which allows for a holistic examination of this phenomenon. The conducted examination of theoretical, historical-cultural, socio-praxeological foundations of the socio-political action concept allows us to assert that the latter is currently the basic format of forming and realizing human identity as a form of self-positioning in social reality, and also, in correlation with ideas about individual and collective security, is the space and means of implementing and establishing security at the level of social interaction between political and social actors, power, and political institutions. From this perspective, socio-political action can be considered one of the defining elements of the socio-political structure of society. At the same time, socio-political action can serve as a functional sense-generative model of culture, particularly political culture, and condition political consciousness, imagination, mythology, and ideology. In such an examination of socio-political action, the problem of security can acquire not only formal structural-functional characteristics at the level of society and state, but also explicate existential-semantic, worldview dimensions of social interaction and communication. As a result of studying the development trends of social and socio-political action concepts in the Western historical-philosophical tradition, we can conclude that the focus of philosophical thought on the problems of social interaction of people in a broader context of their activity is inherently characteristic of social-philosophical thought of antiquity. The philosophy of classical antiquity not only initiates the analytics of social activity from the perspective of ethical knowledge as life-meaningful and lays the foundation of the contemporary collective West as a citadel of democracy, but also forms the intentions of social and political thought based on understanding social and political action as attributive to humans and immanent to the human world. In the process of forming the Western historical-philosophical tradition, essential stages of comprehending social and political activity were: the stage of classical antiquity (primarily Plato's dialogism and Aristotle's metaphysical monographism); patristics (ideas of Augustine); Renaissance and modern teachings with their Christian personalism (M. Cusanus, B. Spinoza, R. Descartes, G. Leibniz); German classical philosophy (I. Kant, J. Fichte, F. Schelling, G. Hegel, L. Feuerbach) with their utilitarian, transcendentalist, pan-logical and other models of explaining the social act. The further development of the philosophical-theoretical understanding of the conceptualization of social and socio-political action is characterized by a focus on the subject matter of specialized discourses in sociology, psychology, and social philosophy. A classic example here is the interpretive sociology of M. Weber and the associated general theory of action by R. Simmel. Among modernist theories, we include T. Parsons' functionalist systematics of action, J. Habermas' normative-instrumental approach to action, G. Mead's symbolic interactionism, A. Schütz's phenomenological vision of action and its constructivist interpretation by P. Berger and T. Luckmann.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Радченко С. Роль соціально-політичної дії в формуванні гуманітарної безпеки: теоретичний аналіз. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2023. Вип.40. С. 40–46. DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v045.2023.7>

- Радченко С. Гуманітарна дія та соціальна відповідальність: індивідуальний та суспільний аспект. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2023. Вип. 50. С. 85–91. DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.50.11>
- Радченко С. В. Соціально-політична дія як інструмент підвищення гуманітарної безпеки : рекомендації для політичних діячів України. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2024. Вип. 47. С. 73–78. DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v047.2024.13>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0121 U110764

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Анжела Іванівна
2. Angela Boyko

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6414-2214

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мандрагеля Володимир Андрійович
2. Volodymyr Mandragelia

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0807-5309

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Додонова Віра Іванівна

2. Vera Dodonova

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4282-5495

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Астапова-Вязьміна Олена Ігорівна

2. Olena Astapova-Vyazmina

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2104-9703

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Даценко Вікторія Станіславівна

2. Viktoriia Datsenko

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1510-6951

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Афанасенко Валентина Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Афанасенко Валентина Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Здобувач PhD

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна